

GENT DEL MASNOU

GDM **25** anys
1985-2010

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 275, abril del 2010

ISABEL

Joan XXIII, 66 · 93 555 01 35

A qualsevol hora i des de qualsevol lloc

www.flors-isabel.com

23 d'abril **Sant Jordi**

2 de maig **Dia de la Mare**

MASNOVINA

RELOJERIA - JOIERIA

1964 · 46 anys · 2010

Plata Pura

C/ Barcelona, 9 Tel. 93 555 07 76

CE masnovina@masnovina.com -

www.masnovina.com

TALLERS MASNOU

1923-2010

Exposició i venda:

Àngel Guimerà, 14.

Taller: Puerto Rico, 28

93 540 31 57 el Masnou

CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA 2010

D'acord amb el que disposen els estatuts de Gent del Masnou, a través de la present es convoca l'**Assemblea General ORDINÀRIA** per al diumenge, **11 d'abril del 2010**, a les 12 del migdia, al local social, c/. Doctor Agell, 9.

ORDRE DEL DIA

- 1/Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de les Assemblees Ordinària i Extraordinària del 2009.
- 2/Presentació i aprovació, si escau, de l'estat de comptes de l'exercici 2009 (*)
- 3/Presentació i aprovació, si escau, del pressupost per al 2010 (*)
- 4/Presentació de la memòria de l'any 2009 i projectes per al 2010.
- 5/Conveni de col·laboració amb la *Federació del Comerç del Masnou i Caixa de Catalunya*.
- 6/Suggeriments i preguntes.

(*) L'estat de comptes del 2009 i el pressupost del 2010 són, des del dia 11 de febrer, a disposició de tots els socis al local social per a la consulta i estudi previs.

Us hi esperem a tots!

Cordialment, **Joan Casals i Agustí**, President de Gent del Masnou

Equip de Redacció:

Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Teulada a Montserrat.

Dibuix de J. Condeminas

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Correcció: Esteve Pujol i Pons

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 540 39 29
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

Editorial

EL SINCROTRÓ ALBA I EL TEMPS

En la mesura que anem acumulant fulls de calendari damunt les espatlles, els humans hauríem d'aprendre a madurar i ser conscients de les nostres febleses personals i de les moltes febleses que acompanyen el nostre sistema d'organització social, tot i els progressos tecnològics que, dia rere dia, trastochen els nostres esquemes, ens deixen bocabadats davant els sorprenents avenços científics i ens donen la falsa impressió que tot està sota control.

A tall d'exemple, dies enrere es va inaugurar el sincrotró de Cerdanyola del Vallès, aquesta mena d'andròmina gegant en forma de plat volador, batejat amb el nom d'Alba, que s'inscriu com un dels més importants d'Europa i que, segons diuen els qui en saben, ha de fer meravelles en la recerca i investigació aplicada als camps de la biologia, la medicina, l'electrònica i altres vessants de la tècnica més depurada.

Tot i que la gent del carrer no hi entenen un borrall –tal vegada seria bo que algú ho expliqués de manera entenedora als qui som llecs en la matèria– benvingut sigui el progrés a casa nostra, si ha de contribuir a un millor benestar de les persones i dona ocupació a un bon nombre de científics i investigadors a qui no caldrà pidolar feina per aquests móns de Déu.

En un altre ordre de coses, però, fa escassos dies que, a resultes de la nevada de certa importància –res a veure, però, amb l'excèpcional de l'any 1962– es va desballestar una part important de la xarxa elèctrica de la nostra geografia, cosa que deixà a la intempèrie i sense recursos poblacions senceres, un munt d'empreses paralitzades i milers i milers de persones tan desamparades com indignades amb els subministradors d'energia i els polítics que han de vetllar perquè les coses funcionin com cal.

Aquesta és una de les moltes paradoxes i contradiccions de la nostra societat, que apunta molt alt en alguns objectius lloables i segurament que necessaris, com l'esmentat sincrotró, però que fa el distret o s'oblida de consolidar i mantenir allò que és bàsic i prioritari com és el cas de la xarxa energètica, de la qual, malauradament, depenem cada dia més en tots els ordres: domèstics, industrials, comercials, comunicacions, esbarjo, turisme, etc. etc.

Mai com ara no havíem tingut tants mitjans per preveure el temps, tants departaments d'alertes i emergències, tantes estadístiques, estudis i mitjans tècnics a l'abast, però tal vegada hem caigut en el parany d'ometre allò que és tan elemental com el fet de ser humils i de fer la feina ben feta, en previsió de quan la natura es torna rebel i fa de les seves sense demanar-nos-en permís, perquè, sens dubte, de nevades i ventades en seguirà fent de tant en tant, com n'ha fet sempre.

Si davant de contingències naturals de relatiu abast com la del mes de març passat, el caos ha sigut de l'alçada d'un campanar, no ens podem estar de preguntar-nos què passaria si algun dia la natura ens la fes grossa de debò com, per desgràcia, ho ha fet en d'altres indrets del planeta. La lliçó haurà servit perquè els responsables, polítics i econòmics, toquin de peus a terra i estiguin per la feina?

Deixem aquí les preguntes per a qui correspongui i, mentrestant, en tot allò que estigui al nostre abast siguem previsors i encomanem-nos a tots els sants perquè la natura sigui tolerant i no s'enfadi gaire sovint a casa nostra ni enlloc més.

El President

Primerísim

**Assemblea General
ORDINÀRIA
Diumenge 11 d'abril
del 2010 Info.pàg 2**

**Associació per a la reforma de
l'impost de successions
a Catalunya**

Conferència - col·loqui:

**"L'impost de successions:
el peatge de la mort no desapareix"**

Dia: 27 d'abril de 2010

Hora: 18:30 h

Lloc: "Gent del Masnou"

Adreça: Dr Agell, 9. - El Masnou

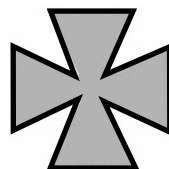
www.NOsuccessions.org

Entrada lliure

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
ELS PARÀSITS DEIFICATS per Joan Camps.....	8
RASCA I PICA per Ramon Serra.....	9
ELS CANVIS SOCIALS per Vocalia d'Acció Cívica.....	10
LA MUNTANYA DE MONTSERRAT.....	11
LA MÀQUINA DE FER DINERS per Joan Maresma Duran.....	12
QUI ÉS AQUEST PERSONATGE? per Antoni Josep Ferrero.....	13
HISTÒRIES DE LA VILA per Joan Muray.....	14
CRÒNIQUES.....	17
ARRAN DE SÒL per Pledebut.....	18
TEATRE CAPITAL per Rosa M. Isart i M. Josep R. Lucas.....	19
LA PUNTA DE LA LLENGUA (12) per Esteve Pujol.....	19
MONTSERRAT CATALANISTA per Bernabé Dalmau.....	20
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	21
LA CUINA DE L'ANTÒNIA.....	20

24 hores al seu servei

Dies en què les farmàcies del Masnou estan de guàrdia

Abril 2010

1	dijous	Aymar
2	divendres	Aymar <small>Divendres Sant</small>
3	dissabte	Aymar
4	diumenge	Aymar <small>Diumenge i Dilluns de Pasqua</small>
5	dilluns	Aymar
6	dimarts	Viayna C
7	dimecres	Dominguez
8	dijous	Fàbregas
9	divendres	Ocata
10	dissabte	Riera
11	diumenge	Riera
12	dilluns	Viayna C
13	dimarts	Dominguez
14	dimecres	Aymar
15	dijous	Ocata
16	divendres	Riera
17	dissabte	Fàbregas
18	diumenge	Fàbregas
19	dilluns	Dominguez
20	dimarts	Aymar
21	dimecres	Ocata
22	dijous	Riera
<small>St. Jordi</small> 23	divendres	Fàbregas
24	dissabte	Viayna C
25	diumenge	Viayna C
26	dilluns	Aymar
27	dimarts	Ocata
28	dimecres	Riera

29	dijous	Fàbregas
30	divendres	Dominguez

Maig 10

1	dissabte	Dominguez <small>1r de Maig Festa del Treball</small>
2	diumenge	Dominguez
3	dilluns	Ocata
4	dimarts	Aymar
5	dimecres	Fàbregas
6	dijous	Viayna C
7	divendres	Dominguez
8	dissabte	Aymar
9	diumenge	Aymar
10	dilluns	Riera
11	dimarts	Fàbregas
12	dimecres	Viayna C
13	dijous	Dominguez
14	divendres	Aymar
15	dissabte	Ocata
16	diumenge	Ocata
17	dilluns	Fàbregas
18	dimarts	Viayna C
19	dimecres	Dominguez

AYMAR (Maricel)	Almeria, 14	93 555 03 81
DOMINGUEZ	Enamorats 2, (Enfront Estació del Masnou)	93 555 59 36
FÀBREGAS	Navarra, 68	93 555 19 79
OCATA	St. Domènec, 1	93 555 33 08
RIERA	J.Llimona, 22 (Enfront C.Nàutic)	93 555 08 55
VIAYNA (M.J.Cardona)	Prat de la Riba, 23	93 555 04 03

Els serveis de guàrdia són de 9 del matí a 9 del matí
El dissabte a la tarda està oberta només la farmàcia de guàrdia

h o c r e c f a n t à s t i c p a s t a f e i n t o u r n a r a s t a f e i n t o u r n c a l l a n o b e r t a c o l d a m b

Totes les cartes adreçades a la **Bústia Oberta** encara que es publiquin amb pseudònim o inicials cal que portin les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, núm. del D.N.I. i signatura. L'extensió no excedirà de vint ratlles mecanografiades a doble espai; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les.

Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes; seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Excepcionalment, la Redacció ha accedit a publicar aquesta carta, amb una extensió fora de l'habitual, per tractar-se d'una resposta detallada a les diverses al·lusions contingudes a la carta publicada a la *Bústia Oberta* del mes de febrer passat, titulada:

SUSPENS PER AL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ?

RESPOSTA A L'ESCRIT DEL SR. ÀNGEL ZAMORA, PUBLICAT AL BUTLLETÍ DE GENT DEL MASNOU DEL PASSAT MES DE FEBRER.

Benvolgut,

Diu vostè, en primer lloc, que "ha llegit, negativament sorprès, el meu escrit al *Masnou Viu*, núm. 37, en el qual manifesto la meua disconformitat pel criteri del Departament d'Educació (DE) de la Generalitat de reduir una línia de P3 al *Masnou*" i, en canvi, en la part final del mateix escrit diu que "comparteix el meu criteri de no suprimir cap línia de P3". Haurà de coincidir amb mi que vostè es contradia amb aquestes dues afirmacions i, per a la seva informació, la disconformitat del meu grup municipal (ICV-EUIA), com a portaveu del qual signo l'escrit, amb la decisió del DE, a més de ser compartida per vostè, també ho és per tot el Consistori, que aprovà per unanimitat una moció conjunta en aquest sentit, per la comunitat educativa del Masnou i, m'atreviria a

afirmar, pel conjunt dels masnovins i masnovines.

Ara bé, si el que vostè vol amb el seu escrit és expressar la seva crítica quant als criteris que regeixen per a la distribució de les subvencions també tinc coses a dir-li.

Diu vostè que, "des que m'encarrego de la regidoria d'ensenyament i seguint uns criteris del tot personals i partidistes, he fet possible que al *Masnou* hi hagi dues línies d'AMPA, amb la meua "administració" arbitrària dels recursos que la Generalitat adjudica a l'Ajuntament per a l'ajut a les associacions de pares i mares de la vila." Lamento dir-li que aquesta afirmació conté tot un seguit de falsedats, ja que els criteris que s'apliquen per a l'atorgament de subvencions per la regidoria d'Educació i per la resta de regidories són aprovats per la Junta de Govern Local i, per tant, mai no poden ser considerats com a personals i partidistes. Com podrà contrastar si contacta amb representants d'Ampes de centres públics iconcertats, l'estructura essencial de les subvencions no s'ha modificat des de molt i molt abans que jo fos nomenat regidor d'Educació i l'import de les subvencions ha experimentat escasses variacions, a excepció de l'any passat, en el qual la situació econòmica va forçar el govern a reduir-ne en un 30% l'import global

i de moltes altres partides de les diferents regidories.

He d'informar-li també que la *Generalitat no adjudica recursos a l'Ajuntament perquè siguin destinats a ajudar les associacions de pares i mares de la vila* i, per tant, una vegada més vostè fa una afirmació falsa, que, en conseqüència, també fa que sigui falsa la seva acusació que aquest regidor (o, si ho prefereix, la Junta de Govern) administra aquests recursos de manera arbitrària.

Pel que fa referència a la distribució concreta de les subvencions em plau informar-li que, tal i com determinen les corresponents bases específiques, s'estableix una diferència clara, com no podia ser menys, en funció del caràcter dels centres. Per als centres públics, tant de primària com de secundària, les subvencions de l'Ajuntament s'adrecen tant a projectes de centre com a projectes d'Ampa; en canvi, per als centres concertats, les subvencions únicament es destinen a projectes presentats per les seves Ampes i és per aquesta raó que els imports destinats a l'ensenyament públic són superiors que els destinats a l'ensenyament concertat, però en cap cas s'estableix diferenciació entre unes i altres Ampes.

Barreja vostè en el seu escrit moltes altres coses que també mereixen un aclariment: Sembla ser que també m'acusa que l'Ajuntament es faci càrrec del cost del manteniment dels edificis dels centres públics de primària, així com de les despeses corresponents als consums d'aigua, llum, gas i calefacció. La meua pregunta és: Coneix vostè algun Ajunta-

ment que no ho faci? Per altra banda, li he de recordar que, en el cas dels instituts, el cost dels conserges els assumeix el Departament d'Educació i els costos de manteniment i consums van a càrrec del pressupost ordinari del centre (i no a càrrec de l'Ajuntament).

M'acusa també d'injustícia social en permetre que, una línia d'AMPES —a la qual anomena "la meua"— estigui rebent 6 vegades més de dotació anual que "l'altra" línia, la dels pares i mares pagadors. Si comencem pel final, em sembla interpretar que vostè distingeix entre els pares i mares que han optat per l'escola concertada a l'hora de matricular els seus infants, als quals anomena pagadors, i els pares i mares que han preferit matricular els seus infants en l'escola pública, als quals no qualifica, però que qualsevol lector del seu escrit de seguida entendrà com a "no pagadors". Crec que seria interessant que vostè expliqués a aquestes famílies el seu plantejament al respecte.

Pel que fa referència a les dues línies d'Ampes que, segons vostè afirma en el seu escrit, he creat "amb la meua aferrissada actitud "pseudoequitativa esquerrana", vull deixar-li clar que, des que vaig ser nomenat regidor d'Educació, tot i que la meua opció personal d'escola pública és clara i irrenunciable, he intentat, com he procurat fer sempre, que les accions de la regidoria s'adrecessin al conjunt de la comunitat educativa del Masnou, sense fer cap distinció entre escola pública i concertada. D'això poden donar fe moltes persones d'un i altre sector. Per posar-li només una mostra, des de

contenedor i corrents cap a treure el cotxe: el camioner amb cara d'emprenyat. Pujó al cotxe i tiro per l'únic carrer per on puc girar cap a la dreta. Passo pel davant del que havia sigut la caserna de la Guàrdia Civil. Continua el solar net; penso, malaguanyat edifici del poble, recuperat a preu d'or, hauria pogut servir per a moltes coses i ara és un espai buit amb un minso servei d'aparcament provisional. Reflexiono: els dirigents de la casa gran no podrien haver pensat una mica més del que habitualment pensen? No podrien haver previst que en un carrer, avui dia, s'hi han d'aparcar cotxes? Que els somnis verds, molt macos, són una cosa i la realitat una altra? S'estan potenciant les voreres amples, però amb els arbres, fanals, papereres quasi al mig del pas, amb la qual cosa ni es beneficia el vianant ni el conductor i per repercussió fastigueja a tot-hom (vegeu carrers d'última generació, Sant Felip, o Plaça Vella; Déu n'hi do quin nyap. La plaça: petita, mal girbada i molt mal aprofitada, i el carrer: feu-hi un cop d'ull amb mirada crítica. Tornant a l'antiga caserna de la Guàrdia Civil: per treure els pobres ocupes la solució fou

tirar l'edifici amb la previsió de fer el "gran negoci per al poble" amb una "fantàstica" permuta, sense comptar, però, que de vegades els negocis se'n van en orris. Quina visió política més limitada, quina contribució a la vila tan pobra.

La qüestió sempre és la mateixa i siguin quins siguin els qui manen, sempre ens entrebanquem amb la mateixa pedra. La mediocritat, la manca de previsió i la ignorància són xacres que ens acompanyen des que l'home és home. El problema no és d'ara; sempre hi ha sigut i segur que la majoria fariem el mateix. El que sí preval, i això travessa els temps, és el que diuen alguns en castellà: *Poco trabajo y que cunda* sobretot "que cunda". Poc de previsió, d'humilitat, de reconeixement, de voluntat, d'esforç, de sacrifici, d'altruisme, poc, molt poc. Res, senyors, es veu que no hi ha res a fer; no es preocupin, no culpo ningú, nomes és una reflexió.

Espero, però, que algun dia, no pas ara ni demà, arribi un salvador. Amén.

Lluís Valls i Mari

PD. Tot això per uns miserables plàstics! Imagineu-vos si aribo a anar pel **Camí del Mig** o miro d'esbrinar

quina hora és, a la nit, al **campanar** del Masnou o necessito deixar el cotxe a l'**aparcament** de la Plaça Vella... etc., etc., etc.

INCOMPETÈNCIA

El tripartit és una plaga bibliàtica, la seva incompetència fa que tot sigui més greu i difícil, no tenen talla de governants, tot se'ls complica i ho compliquen. Només saben donar la culpa als d'abans. Tots els governs han tingut problemes greus en el seu moment i ningú no recorda tanta incompetència com ara. El president Montilla no té autoritat moral per imposar-se ni tan sols als del seu partit, tots els Departaments van pel seu compte, i el resultat davant de totes les situacions complexes, de tot tipus, és molt

negatiu. Recordem-ho a l'hora de votar.

Marià Aran i González

MÀXIMA DESÍDIA

Fa uns dies a la plaça Alsina Sensat van tapar un forat on hi havia hagut un arbre. Solament tres metres més enllà, damunt la vorera, hi ha un altre forat; amb el ciment que els va sobrar l'hagueren pogut tapar. D'aquesta manera haguessin pogut evitar més caigudes i entrebanques no denunciades.

Però resulta que els vigilants cívics i els responsables no tenen cap interès a arreglar les voreres on falten rajoles o tenen forats. Ells prefereixen assegurar-se que algú s'hi ha fet mal per buscar-hi solucions.

Montserrat Valldeperas Roig

NOTA ACLARATÒRIA

Al diari *La Vanguardia* del passat 5 de març va sortir publicada una entrevista al nostre company de Junta Directiva Joan Muray, a resultes de la recent presentació del seu llibre "Pirata i negrer".

Com sigui que d'algunes afirmacions aparegudes en la citada entrevista se'n podrien deduir implicacions errònies per a Gent del Masnou, creiem oportú deixar constància que tota la tasca de recerca històrica contemplada en l'esmentat llibre així com en d'altres treballs anteriors sobre la mateixa temàtica, és obra personal i exclusiva de l'autor Joan Muray, en la seva vessant lliure d'historiador local, totalment al marge de l'activitat que desenvolupa com a Vocal de Cultura de la Junta de Gent del Masnou, a plena satisfacció.

La Junta Directiva

Homs

NOVA EXPOSICIÓ US HI ESPEREM!

Novetats en decoració, productes nacionals i d'importació, cuines, banys, sanitaris, parquets i complements.

Exposició de material de decoració
Escultor Llimona, 9
93 540 37 69 Alella

Magatzem de material per a la construcció
Joan XXIII, Camí d'Alella (sobre l'autopista)
93 555 81 56 el Masnou

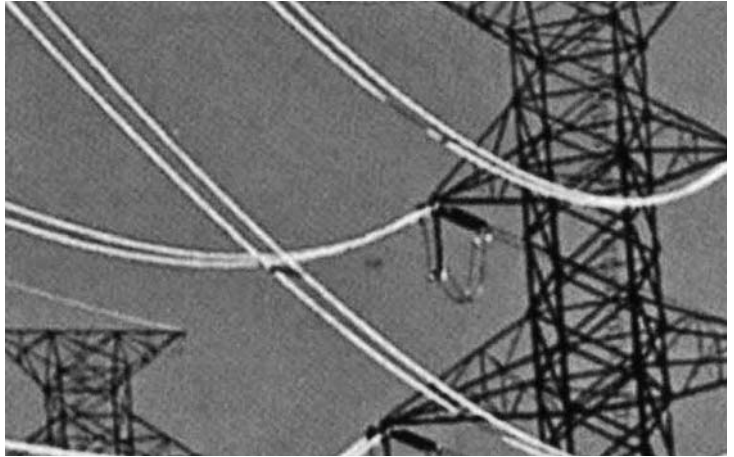
Magatzem i oficines a Alella
Riera Principal, 48-50
93 555 97 53 Alella

ELS PARÀSITS DEÏFICATS

Per Joan Camps i Ortiz

Acabo de treure la pols al llibre escrit per Javier Pérez Villar que vaig llegir al 1981 titulat "EL EJECUDIVO". M'ha vingut a la memòria perquè la neu capriciosa d'aquests dies ha volgut recordar-me que el 26 de desembre de 1962, just enmig de la Missa del Gall, va començar la nevada més gran de la història a Barcelona i rodalia. Des d'aleshores, les autoritats competents sabien que nevar, nevar, era un fet atmosfèric possible a nivell de la Mediterrània catalana. Els tripijocs que van secundar les privatitzacions dels serveis públics vitals per a la ciutadania han comportat dos fets nefasts per al bé comú; el primer: uns quants pocs s'han enriquit a costa de la majoria, movent els fils que els han permès convertir un bé públic, l'electricitat, en patrimoni privat; el segon: l'autoritat competent, malauradament permanent, que ha de vetllar pel rigor tècnic d'una estructura energètica tan vital, ha estat dormint a la palla, autoritzant torres de plastilina on hi hauria d'haver hagut potents suports amb folgança suficient per aguantar el doble del pes que qualsevol fenomen conegut pogués eventualment repetir-se. Mesurat a pams, la neu acumulable i gelada sobre un cablejat o una torre metàl·lica d'alta tensió queda molt per sota de la meitat del pes que en condicions habituals ha de suportar. La falta de manteniment i la inoperant inspecció han tolerat que alguna o diverses de les torres fossin defectuosament febles i, en caure'n solament una, les altres han cedit per l'efecte dòmino.

"EL EJECUDIVO" fou un manual sarcàstic que predicava per als "iupis" de les escoles de negocis dels vuitanta, donant-los idees per assolir poder o la direcció general d'una empresa privada o multinacional sense donar cop. És veritat que, de llestos, n'hi ha a tot arreu, però l'error conscient de l'autor estava en el fet que aquesta llestesa no era possible a l'empresa privada, on aquests paràsits contistes i astuts, si no

tenen temps de fer gaire mal ensorrant tot el que toquen, tard o d'hora són desemmascarats i despatxats. Malauradament, les societats democràtiques obtenen la riquesa per al bé comú de la iniciativa empresarial, la qual només pot sobreviure per l'eficàcia dels seus directius i dels seus treballadors, mentre que en el sector públic, sense aquesta selecció natural, la crossta dels llestos, sent vitalícia, ha convertit l'estructura pública en la piràmide cap per avall que al 1975 ja fou estudiada per Northcot Parkinson en la seva LLEI, subtitulada "Les lleis ocultes de la piràmide empresarial". Les seves conclusions es resumien en dos principis: 1r: *Un funcionari necessita multiplicar subordinats, no rivals*; i 2n: *Els funcionaris es creen treball mútuament, uns als altres*. Per definició, Parkinson, observador dels vicis acumulats pel funcionari anglès, sostenia que l'estructura pública és com una mena de càncer on les cèl·lules malignes, els funcionaris obedients i mediocres, es multipliquen geomètricament i el treball que en summa fan és en bona part innecessari o no té res a veure amb allò que, per a l'empresa sotmesa a les lleis del mercat lliure, vol dir productiu o fer feina. La crisi de la neu i les excuses dels llestos que l'han explicada, a part de la vergonya que han causat els seus flagrants atacs a la intel·ligència, han estat com una desfílada d'éssers deïfics pel poder: EJECUDIVOS enquistats, que

quan no escombren cap a ells, servint el partit que els sustenta, escombren només per a ells i el nepotisme que apadrinen.

Enmig d'aquest enrenou, el que ens faltava: uns alliberats sindicals han volgut forçar una vaga a l'ensenyament públic, un sector que enmig de la crisi no és conscient dels privilegis que té, ja que, a més del blindatge del seu salari i lloc de treball, gaudeix d'un privilegi que el fa d'una casta diferent, ja que, com que són funcionaris, estan protegits per una assistència sanitària de luxe, aquesta mutualitat anomenada MUFACE, on un metge privat pot expedir receptes de medicaments, mentre els altres mortals, que pagant-se la mútua particularment i descarregant per compte propi les cues de la sanitat pública, quan el mateix metge col·legiat els fa una recepta, abans d'anar a la farmàcia han de fer cua al metge del CAP, pregant per favor que autoritzi el medicament que el seu col·lega, igualment col·legiat, ja ha receptat.

La gravetat no ha estat a fer ús temerari del dret a la vaga des del privilegi, sinó que, vist el fracàs del seguiment i la impopularitat assolida, han mentit donant xifres del seguiment inflades per justificar tan inútil actuació. La bona notícia és que siguin alliberats sindicals; com un mal menor evitem el mal exemple que donarien d'ensenyants en una aula.

RASCA I P/CA

Per Ramon Serra

Nevava lleugerament i les volves queien al terra sense cap mena de pressa, el carrer volia tornar-se nòrdic, però no anava més enllà d'una postal tòpica felicitant les festes consumistes per excel·lència, aquelles en què celebrem un naixement modest, on la tramoia és pobra i el fred intens.

Un home de cabells grisos mirava per la finestra hermètica d'un hospital aquella disfunció del temps, la raresa que confirma la regla, l'element insòlit que perturbava encara més el seu fràgil estat d'ànim. No volia plorar i molt menys sanglotar com una criatura abandonada per tothom, ell era un home fet i dret o això creia fins feia poques hores.

En el llit, estirada i envoltada d'aparells, una dona jove amb la cara plena de blaus era en mans de Morfeu i ningú no sabia quan deixaria d'abraçar-la, ni els metges ni tampoc ell, que la mirava amb ulls morts de persona absent, de qui no espera res.

Fart de donar voltes per l'habitació compartida amb una altra dona, aquesta ja gran i per la ranera de la seva respiració semblava que ja no tenia més corda el seu rellotge biològic, va decidir sortir per estirar les cames i prendre qualsevol cosa en el bar de la planta baixa.

Va demanar un conyac de batalla i el va engolir com a les velles pel·lícules de l'oest americà, d'un sol cop i tirant el cap enrere. Amb els ulls fixos en el cambrer i amb un lleuger gest de la cara, va aterrar davant seu una segona copa. Va seguir el mateix ritual que amb la primera i l'alcohol va començar a fer el seu efecte.

Amb el pas decidit i amb el morro calent, va sortir rabent fins a l'exterior de l'edifici; allà va seure en un banc sota l'ombra d'un gran pi i va deixar anar tota la seva tristesa.

Després d'una bona estona de plors va entrar en un estat de tranquil·litat, gairebé de serenor, i la seva ment va començar a rumiar.

Ell era petit i l'escola molt gran, la disciplina casernària era massa dura per als seus pocs anys i aquells homes amb sotana el tenien aterrit. Disciplina anglesa n'hi deien de donar cops amb una canya d'amèrica i bufetades a la cara. Les veus i la pudor que els feia la boca eren el record inborrable d'aquella experiència maleïda.

– ¿Qué hace usted fuera de sitio?

– Nada.

Aquestes respostes sempre portaven un càstig i havies de rebre'l amb fermesa o te'n cauria un altre, o podia pasar-te com aquell amic seu que plorava molt i el capellà se l'enduaia una estona a dalt, a les habitacions. Aquell home-padre-capellà no va acabar el curs i la rumorologia de l'escola deia que l'havien portat en un col·legi a l'altra punta del País per refer-se de no sabíem quina malaltia. Mentida tot; el que passava entre el nen i el pretès home de Déu era de domini públic.

L'home dels cabells grisos va deixar de pensar en la seva

infantesa, per retrobar-se en un present galdós, més angoixant per més proper. La seva filla havia estat colpejada en un robatori amb intent d'agressió sexual i lluitava per sobreviure en aquell hospital de la muntanya.

El temps passa i es repeteixen les situacions; res no és mai ni nou ni vell, la roda segueix girant i el seu dit pot aturar-se davant de qualsevol persona, i pot destruir-la per a la resta de la seva vida perquè són ferides massa profundes que es gravaran a foc en el fons de la ment.

Tot amb tot, calia pensar en la filla i en la terrible ferida psicològica que reviuria en despertar-se, perquè... segur que es despertaria? Tindria ferides irreversibles?

L'home, que plorava assegut en un banc, va dirigir de nou els seus passos fins a l'habitació de la filla. Una infermera li donà la bona notícia abans d'entrar.

– La seva filla ha sortit del coma i ha preguntat per vostè.

– Com es troba?

– És massa aviat per dir-ho, però ha fet un gran pas.

L'home amb l'esperança al cor, va obrir la porta amb un mig somriure per tal que la noia no s'adonés de tot el patiment, de tot el dolor que havia retornat en el seu cap al recordar les agressions sofertes a l'escola i era tan gran el seu terror que gairebé es creia la seva pròpia mentida.

Aquell amic seu imaginari de l'escola no existia, el nen que plorava era ell.

PD. Mai no és agradable parlar d'aquest tema; però els culpables mai no han estat castigats i, el que és pitjor, els seus caps (la jerarquia eclesiàstica) sempre han mirat cap a una altra banda per tal de mantenir la seva "puresa i castedat".

ELS CANVIS EN LES PIRÀMIDES DE CLASSES SOCIALS

El passat 28 de febrer va ser publicat a *La Vanguardia* un article de l'escriptor i economista Fernando Trias de Bes titulat: **"La nova generació dels 600"**, en el qual el professor associat a Esade, especialista en innovació i creativitat, comenta la situació actual en què es van trobant les diferents classes socials de l'Estat Espanyol.

L'accentuada modificació sobre l'economia, que està actuant d'una manera ràpida i amb la mateixa intensitat i pes a les diferents classes socials. Les primeres dades oficials sobre la distribució de la renda i la riquesa fan treure ja algunes conclusions.

Per un costat tant el PIB total com el PIB per càpita s'estan reduint. Segons Eurostat, tots dos baixen més ràpid a l'Estat Espanyol que a la mitjana dels països comunitaris. Conclusió: anem a menys i ho fem més ràpidament que la mitjana europea.

Una bona part de la reducció del consum ha estat produït per la caiguda de la riquesa tant real com psicològica, ja que la depreciació del preu dels habitatges ha provocat que hi hagi menys alegria per consumir i menys capacitat per endeutar-se. Lògicament, la segona causa del consum més baix és la reducció d'ingressos. Malgrat tot, les últimes xifres de l'INE sobre renda disponible no reflecteix la crua situació que es respira a l'ambient. El motiu és doble, per un costat, els funcionaris i molts treballadors fixos que encara conserven el seu treball, per la qual cosa ingressen més o menys una nòmina semblant, i aquest col·lectiu té un pes en el conjunt.

Què passa amb la reducció dels ingressos dels qui formen part de les files de l'INEM? És veritat que l'atur ha augmentat d'una forma escandalosa, però s'ha centrat en els mileuristes i treballadors amb contracte temporal. Per a aquesta gent el subsidi ha estat molt més baix que el salari que rebien. Entre una cosa i l'altra la renda disponible no s'ha derrumbat tant com es podia esperar.

On s'ha produït el "forat"? Doncs, per un costat, el dèficit públic que l'increment dels subsidis va suposant; i, en segon lloc, en les rendes de capital: professionals liberals i autònoms, que operen en forma de persones jurídiques, i per suposat les PYMES.

La baixa de consum s'ha produït més per la reducció del crèdit a les famílies que per la reducció de salaris.

S'estan fent migracions entre classes socials, que es concreten en forma de nous col·lectius.

Els SEAT 600:

Són la versió espanyola dels "ninja" americans (No Income, No Job, No Assets). Amb els Ninja dels Estats Units es van originar les hipoteques subprime, repartides després per tot el món, com a productes financers tòxics. Seat 600 és, en aquest cas, l'acrònim de: "Sin Empleo, Ahorro ni Tocho, con 600 euros de paro". Els Seat 600 no tenen feina, no poden accedir a una vivenda de propietat i tampoc no tenen estalvis

El més greu és que es nodreixen del grup de mileuristes, que baixen en nombre per formar part del nou grup. Representen

uns quants milions de persones que recorren a treballs esporàdics i sense contracte, economia submergida pura, sobrevivents a tot fer. Entre els Seat 600 hi ha immigrants, però també espanyols molt joves.

AUTOGNOMS:

Són anomenats així perquè els seus ingressos s'estan reduint. La seva renda tindrà aviat l'estatura d'un "Gnom". Componen aquest grup els professionals liberals, autònoms, i els denominats "freelance". Els seus ingressos depenien de la subcontractació de serveis a les empreses, i que amb la crisi s'han vist de cop i volta sense encàrrecs i, el que és pitjor, sotmesos a una despietada pressió a la baixa en els seus honoraris. Hem de reconèixer que actualment hi ha gent que ara aprofita l'avinentsa per collar els cargols als seus proveïdors. Dissenyadors i fotògrafs expliquen que hi ha clients que diuen: "això m'ho has de fer demà mateix i a meitat de preu, tu mateix".

Una bona part dels autònoms, per la seva edat i cicle vital, es troben hipotecats. Van comprar l'habitatge propi entre 2001 i 2007 i tenen una hipoteca elevada. Un altre grup són els transportistes a qui les empreses van convèncer que fessin un *Leasing* dels seus camions i treballessin per compte propi amb la feina donada per l'empresa. Menys producció implica menys logística i ells han d'acabar de pagar el seu vehicle. Són pocs els autònoms que queden indemnes d'aquesta tendència.

PYME versió 2.0:

En aquest cas, la sigla de PYME ve de: "Prestamista y Moroso de mi Empresa". Són els milers de petits i mitjans empresaris (tallers, majoristes, comerços, petits fabricants...) que segueixen funcionant, però a qui han fallat les pòlisses de crèdit dels seus negocis. El banc els ha retirat tota o part del finançament a curt termini, per la qual cosa han hagut de fer servir els estalvis personals per salvar les seves empreses. Són els prestataris dels seus propis negocis i, al mateix temps, els morosos de si mateixos. El seu compte corrent oscil·la cada mes en funció de la pòlissa del banc amb la seva empresa: Kafkià. És una classe mitja-alta, que s'està empobrint o que no disposa de la mateixa liquiditat que abans.

NOUS ARRUÏNATS:

Formen aquest grup tots aquells vinculats d'una manera o altra a la construcció i que han perdut fins i tot la camisa. Els més afectats són els constructors, promotors i, en menys grau, els agents immobiliaris intermediaris. Va haver-hi gent que va guanyar molts diners, però el crac de la construcció els va agafar molt endeutats en properes operacions immobiliàries, i amb això van perdre pràcticament tot el que havien guanyat. Algú els va anomenar "nous rics". Avui són els "nous arruïnats".

La detallada llista de problemes que viuen milions de persones, per la situació de la manca de confiança dels qui han de concedir els crèdits, que ens enumera el Sr. Trias de Bes, que ha

fet com una caiguda d'un castell de cartes, ens avisa de la duresa de la crisi.

Hi ha uns conceptes que no són tractats en aquest article, ja que sols ens enumera la situació de canvi social; sembla que el famós "ascensor social", que servia per fer pujar a gent de la base de la piràmide de població cap amunt, ara serveixi per fer-ne baixar. Seria bo que els analistes i professors economistes ens parlessin també de les polítiques bancàries i per què ara no es refien de gent que s'ha passat tota una vida utilitzant els serveis bancaris, i els retallen o anul·len les pòlisses per unes pors irracionals.

El Govern Espanyol ha cedit milers de milions perquè els bancs poguessin respondre davant dels creditors estrangers, però no ha fet res per millorar el tema del crèdit corrent de la

petita i mitjana empresa, que en realitat és la que ens pot treure de la trampa en què ens ha posat la gran banca; i els grans banquers continuen cobrant sous milionaris.

Haurem de fer una reflexió molt profunda i pensar que l'estalvi s'haurà de fer com abans amb el mitjà i sota la rajola, ja que, posat en una entitat bancària o d'estalvi, corres el risc de perdre'l, ja que qui farà el negoci serà el banquer o directiu de la caixa d'estalvis, que, a més, no compromet res de seu.

El que s'ha d'assegurar és que els dipòsits d'estalvi, comptes corrents i plans de pensions, dipositats a entitats financeres no facin el joc a la banca, i qui vulgui jugar a la borsa o amb fons d'inversió, sigui ell qui se la jugui.

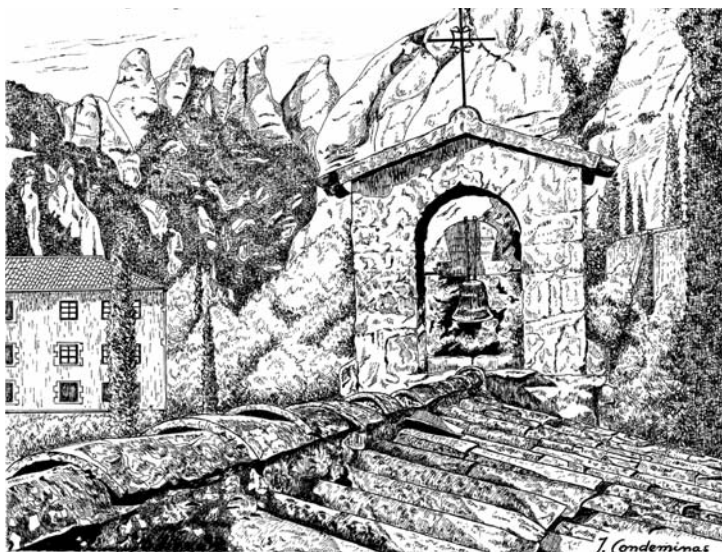
Vocalia d'Acció Cívica

LA MUNTANYA DE MONTSERRAT VISTA PER WILHEM VON HUMBOLDT

Per Josep Condeminas

A diferència del seu germà Alexander, extraordinari geògraf i naturalista mundialment famós, Wilhem von Humboldt no va gaudir de la popularitat d'aquell, però sí que va ser reconegut i honorat com a filòleg de prestigi, així com a fundador de la Universitat de Berlín i ambaixador de Prússia a Roma. Gran viatger, a l'any 1800 va visitar Catalunya i el País Basc. Sobre la visita al nostre país, és interessant conèixer-ne les impressions sobre la muntanya de Montserrat que va reflectir en un assaig publicat en el *Allgemeine Geographish Ephemeriden* titulat "El Montserrat", i que resumit diu així:

"Montserrat no té el caràcter greu, grandios i solemne de les muntanyes nòrdiques, del Alps o dels Pirineus... És muntanya que sorgeix solitària en forma d'illa, dividida en masses de roques cobertes quasi totes de matolls. És rude, salvatge i caòtica en el cim; acollidora i graciosa a la seva part baixa, meravellosa en conjunt, però no pròpiament sublim. Li falten les vastes muralles, les enormes planes per les quals la mirada s'estén en la llunyania; les cascades que es precipiten amb estrèpit, els avets ombrívols, els roures nuosos i de ramatge retorçat. Els arbres que s'hi veuen són petits i febles. No obstant, el que a Montserrat li falta

en grandesa queda reemplaçat per una unió meravellosa, harmonia de gràcia i rusticitat, i per l'imponent silenci que hi regna."

Després descriu els costums del ermitans de la muntanya i la seva relació amb el Monestir, incidint que, a diferència del que comunament es pensa, en el segle XVIII la muntanya de Montserrat no estava despoblada, i el Monestir era molt visitat pels pelegrins. Més endavant, Humboldt descriu el paisatge rural i urbà entre Barcelona i Montserrat.

"Els atractius de les comarques catalanes, la bella alterança de turons boscosos i valls perfectament cultivades, el minucios conreu del camps, la netedat i gràcia

dels llogarrets i de les masies properes a Barcelona respiren benestar i alegria. Davant de cada porta s'asseuen dones i noies joves per fer puntes de coixí. Sovint es veuen famílies senceres reunides en aquesta tasca. El català té una sòlida confiança en la prosperitat que resulta de l'activitat fabril i d'un ampli comerç. Poble negociant, important en altre temps per la seva influència política i riquesa interna" Resulten xocants i, si més no, curioses les impressions del savi alemany, i sorprèn que en una visió tan ràpida de Catalunya cospés, en gran mesura, l'essència de l'esperit català ja que, encara que fetes el 1800, són, matisant alguns conceptes, de perfecta actualitat.

La màquina de fer bitllets

Per Joan Maresma Duran

En una entrevista de no fa gaire temps, Woody Allen comentava que sempre l'havien sorprès la quantitat de persones que veien el món positivament, trobant-lo molt divertit, mentre que n'hi havia d'altres que pensaven que és més aviat tràgic. Jo sóc a dins del sac dels qui el veuen tràgic: tots experimentem els mateixos fenòmens, però cadascú els expressa de manera diferent. La informació rebuda és la mateixa, però la reacció pot ser oposada.

Durant les vacances de Nadal vaig ser a la vila i algun amic em va comentar que escrivia de forma trista i pessimista. Segurament és veritat. Penso que la vida és més aviat tràgica o dramàtica que no pas còmica; sí, és cert que la vida pot tenir moments divertits, però la tragèdia és molt més persistent. I a mesura que el temps passa, hi ha menys assumptes dels quals es pot riure. Malgrat tot, em considero afortunat.

En aquestes vacances –tant a la vila, com a Madrid, com a Grècia– vaig coincidir amb més pessimistes com jo. És veritat que el món necessita optimistes per avançar i no negaré el fet –em sembla que és de calaix– que durant els últims cent anys s'han produït uns avenços impensables fins no fa gaire: l'avió, la informació instantània, l'augment de l'esperança de vida, malalties curades, intervencions quirúrgiques de ciència-ficció, tres o quatre collites a l'any, excedents de menjar sense precedents...

No obstant, sí que em fa l'efecte que els últims temps no són els del meravellós *happy new world*...

Fa més de vint anys que jo acabava el desaparegut *COU*. En aquella època –em sembla, i no es tracta d'idealitzar el passat– hi havia respecte per al professor –que era al cap i a la fi un professional que es preocupava pels més joves i els oferia coneixement i valors – i als estudiants se'ls exigia esforç, dedicació, treball, memorització. Actualment els estudiants mensy-

preen l'autoritat –compte amb els traumes que poden ser causats als nens o adolescents–, tots passen de curs i a classe es parla d'*aprendre a aprendre* o de les *estratègies d'aprenentatge*... Malauradament, pocs joves s'expressen bé en català, en castellà o en anglès. I aquests xicotets són els qui gestionaran les meves pensions... i jo no tindrè cap màquina de fer bitllets, i em refereixo als bitllets on

Primera part

podem llegir *In God we trust*, no als de 1.000 pessetes on apareixia Benito Pérez Galdós i el Teide...

El passat dia cinc de gener, en arribar a Atenes vaig comentar aquest fet amb l'*Spyros*, un amic grec. Vam parlar una miqueta d'aquest pessimisme, de la decadència d'aquest món –segur que sempre ha estat decadent– i del final d'una època. Sé perfectament que això sona exagerat i que segurament és un sopar de duro... No obstant, vam coincidir en el fet que gran part del mals actuals vénen per la caiguda de la *Unió Soviètica*...

Enyoro el comunisme, però no pas per a mi, no, no. Si més no, quan existia el *teló d'acer* aquí, en el bloc occidental, en el bloc de l'OTAN, del Mercat Comú, d'algunes dictadures com les de Salazar, Franco o Papadopoulos, els governs es preocupaven pels treballadors, per crear una seguretat social, un fons de pensions per a tots els ciutadans, unes cotitzacions, un mes de vacances, una setmana laboral de 40 hores... Hi podeu afegir el que vulgueu. I per oferir tots aquests serveis sí que hi havia una màquina de fer bitllets...

I aquest fet, tal i com explica *Tony Judt* en el seu llibre –el recomano– *Europa, una història de postguerra*, ja era comentat pels partits comunistes –sí, a *sou de Moscou*– i la idea de la socialdemocràcia –a *grosso modo*– podria ser la següent: no fa falta que aneu al *paradis soviètic*, no és necessari que us uniu tots els treballadors, no cal que el comunisme arribi a tot arreu, perquè nosaltres, els de l'Europa occidental, els de la democràcia cristiana, ja us oferim un munt de serveis i a més a més no ens hem de preocupar gaire per la nostra defensa, ja que l'amic americà –l'*uncle Sam*– ens protegirà davant l'amenaça de l'*Exèrcit Roig*, que imposa el comunisme allà on trepitja... I tenim una màquina de fer bitllets.

CONCURS

Qui és aquest personatge?

Per Antoni Josep Ferrero i Balaguer

Amb aquest article-concurs convidem a participar tots els lectors, d'acord amb les bases següents: Cal endevinar de quin personatge estem parlant i comunicar-ho a la redacció del Butlletí mitjançant correu electrònic (gentmas@support.org) o per correu ordinari (c/Dr. Agell, 9, 08320 el Masnou) indicant el nom del personatge en qüestió i les dades personals del concursant: nom i cognoms, adreça i telèfon de contacte. Entre tots els encertants sortejarem cada mes un CD del llibre virtual Gaia 2148. "Una història de l'Univers i de la Vida" i un exemplar de la "Rondalla Còsmica" tret del llibre virtual. Cal que les respostes arribin per tot el dia 20 de cada mes, com a màxim. El guanyador serà anunciat al Butlletí del mes següent.

Va nàixer en un país de cultura llatina l'any 1923, i morí en un país veí el 2009. Quan tenia 18 anys lluità contra l'ocupació de son país. Era pràctic i clarivent i tenia molt clara la importància d'unificar tots els parlars de la seva terra. Veia que l'èxit seria si els seus esforços servissin per atraure la gent cap a sa llengua.

Amb una visió d'esquerres teoritzà la colonització interior que estava sofrint la seva pàtria. Presentà una candidatura a la presidència, com a representant de les minories nacionals, per participar a les eleccions generals, però l'autoritat "democràtica" competent la rebutjà per massa "perillosa". La seva acció lingüística era reforçada per una clara visió del greuge econòmic que l'estat centralista representava per a son país (tot això recorda casos semblants en altres

països "dits democràtics"). Malgrat aquestes circumstàncies no va perdre mai la fe en tots els destins nacionals futurs.

Fou professor de dues llengües fins fa 24 anys i parlava perfectament el català. Tingué una gran activitat intel·lectual i cultural i assumí la direcció de nombroses publicacions. Als 35 anys fundà el "Moviment Laic de Cultures Regionals".

També fou un activista en favor de les minories i tingué una extensa creació literària amb un nivell comparable a la de qualsevol altra llengua "important" (va traduir l'*Odissea*, d'Homer). Entre les obres poètiques destacades hi ha "Aire Lliure", i de les de narracions "La Festa". La seva activitat teatral, d'animació social, fou important, i en la mateixa línia participà en lluites sindicals.

Va escriure més d'un centenar de llibres, entre ells novel·les fantàstiques i històriques, i més d'un miler d'articles sobre les temàtiques que més el motivaven. Com a pensador cercava una visió europeïsta que fos conciliable amb la identitat de les diferents nacions. La seva obra, en tants terrenys, ha dignificat la humanitat.

EL GUANYADOR DEL MES PASSAT:

SALVADOR JENÉ VILLAGRASA

EL NOM DEL PERSONATGE:

FRANCESC D'ASSÍS XAVIER CUGAT MINGUELL

DE BRU I DEULOFEU

Alcon

Camil Fabra, 58 · Apartat de correus, 2
Tel 93 497 70 00 · Fax 93 497 70 10

Històries de la vila

Per Joan Muray

MISCEL·LÀNIA MASNOUENSIS-II 993-1993 (1a part) 1000 anys de la història poc, o gens, coneguda del Masnou.

Des de la primera miscel·lània han passat set anys i en aquest temps han aparegut noves curiositats de la nostra història, importants pel seu contingut, però amb insuficient matèria com per fer-ne unes *Històries de la Vila*. Per això les agrupem per poder-les donar a conèixer cronològicament. Són les següents:

993 - PORTELL

D'aquest nom, actualment només en tenim constància pel nom popular "l'estret d'en Portell", el tros del carrer Amadeu I entre els de Figueres i de Navarra.

En aquest indret, abans un sector de muntanya que enllaçava el turó, on ara hi ha una residència, amb el de l'altre costat de la riera d'Alella, una part dels jardins de la urbanització "Bell Resguard". Abans era la finca del marquès del Masnou amb el nom de Bell Esguard.

Aquest indret fou tallat cap als segle XVII-XVIII per obrir l'actual llit de la riera d'Alella i posteriorment la carretera del Masnou cap a Alella, Granollers, etc.

Segles X-XI. Torrent GUMBERT

(ara Umbert)

Aquest nom, que originalment era *Gumbertus*, el porta aquest torrent per

L'actual torrent Umbert quan arriba al Camí Ral. Foto Joan Muray.

R. T. V. — 1994 - MASNOU, Riera de Alella

Vista de la riera d'Alella; quan s'estrenyia el pas. Era "l'estret d'en Portell".

ser el nom patronímic d'un visigot que deuria arribar a les nostres terres cap a començament del segle IX amb les hosts de Carlemany en reconquerir Barcelona, i al qual es concedirien terres, en recompensa, en aquest sector, segons consta en un document del segle XVII, que esmenta la "partida de Gumbert".

Segles XI-XII - MONISTROL, nom aleshores de la vila

Monistrol prové del llatí *Monasterium*, i era normalment afegit al toponímic d'un lloc, com: Monistrol de Montserrat (des del segle X), de Calders, etc., però sempre que hi hagués al lloc un monestir.

Al Masnou, la cita la dóna l'arqueòleg Josep M. Pellicer i Pagès en una "Memòria" que va publicar al butlletí del Centre Excursionista de Catalunya el 1901, referida a la visita que es féu a les troballes romanes de "Cal Ros de les Cabres".

Diu que als primer segles de l'Edat Mitjana l'actual Masnou era conegut com a Monistrol.

Només hi ha constància, tot i que oral,

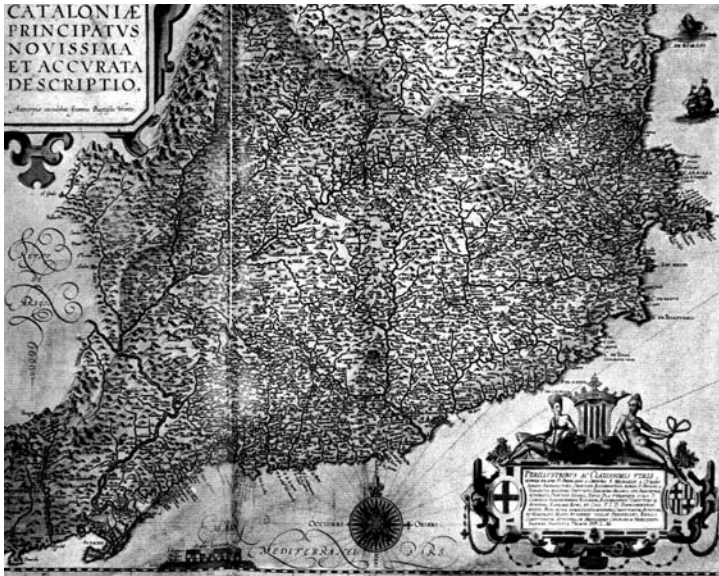
de l'existència d'un monestir a la nostra vila, el qual deuria estar ubicat a l'antiga fàbrica de can Xala, com veureu més endavant.

1676 - RIBATGE DE MAR

Nom que es donava a un sector del veïnat d'Alella, arran de mar. Correspon al sector que va des de la riera (actual) d'Alella fins a l'actual Càmping (antiga sortida de la riera). El document del 1676 es refereix a un cens i s'hi esmenta el Pubill Portell, que tenia les terres on ara hi ha "l'estret d'en Portell", també s'esmenta Miquel Riera, que tenia el mas i la torre a la plaça de la Llibertat, i Jaume de Teixidor, Ciutadà Honrat de Barcelona, amo del "Mas Torre del Molí", ara can Teixidor.

Abans 1835 - Un convent on va ser "Can Xala"

La primera indústria que es va instaurar en aquest sector del Masnou fou posada per Josep Sensat el 1846, i va funcionar, amb diversos canvis de propietari, fins al 1989, que va tancar definitivament. Pràcticament sempre, però, ha estat coneguda popularment amb el

Primer mapa on apareix el Masnou, del segle XVI.

Vista de "Can Xala" des de la platja, a mitjan segle XX. Foto Teresita Torres.

nom de "Can Xala", motiu del tercer propietari, Pau Estapé i Maristany, que la va tenir del 1890 al 1914.

D'aquesta indústria sempre s'ha dit, tot i que sense cap document que ho esmenti, que fou creada a l'edifici d'un antic convent o monestir, convent que seria desamortitzat a la famosa llei dita de Mendizábal, el ministre que la va dur a terme el 1834 i que posteriorment, entre els anys 1836-1851, va permetre la venda dels béns eclesiàstics.

En aquests anys devia ser quan la devia comprar Josep Sensat i la convertiria, amb algunes reformes, en fàbrica tèxtil, dedicada a la fabricació de veles per a la marina mercant del Masnou.

Amb els anys i canvis de propietaris i de feines, l'antic edifici s'anà transformant,

i en queda poc o gens de l'edifici conventual. Cap als anys seixanta del segle XX es deia que, d'aquell antic convent, només en quedava un vell passa-

C/ Buenos Aires, en una aquarel·la de final de segle XIX, quan era el "Camí de les Atzavares".

dís soterrat i una escala, que portava d'un interior de la part baixa on hi havia un batan, a una part d'un nivell més alt, al mateix nivell que el magatzem, on hi havia un altre batan.

1880 - El "CAMÍ DE LES ATZAVARES"

Aquest camí, anomenat popularment així per les moltes atzavares que hi havia al llarg del seu recorregut, devia correspondre a un tros del carrer de Buenos Aires, el que va entre les avingudes de la Mare de Déu del Carme i de Joan XXIII.

El seu nom, però, no devia ser gaire antic, ja que les atzavares són unes plantes importades de Mèxic i, per tant, aquí no devien ser conegudes fins després del "descobriment" d'Amèrica.

L'únic vestigi que se'n conserva, a part d'alguna cita en papers antics, és una aquarel·la de la casa coneguda com a Can Genové, casa que es féu bastir aquest cèlebre farmacèutic l'any 1880.

1909 - TERRATRÈMOL al Masnou, Teià i Alella

Aquest terratrèmol va tenir lloc a les 11 hores 49 minuts 0 segons del dia 24 de maig, i va tenir una durada, segons els observatoris, d'1 minut i 31 segons, i el seu epicentre fou el turó de Sant Mateu.

Començà amb una forta sotragada, que afectà principalment la component horitzontal nord/sud i a la vertical, i acabà amb un dèbil cop en direcció est/oest.

A l'epicentre va arribar al grau 6 de l'escala de Mercalli i causà un espant general, amb moviments molt sensi-

bles dels objectes penjats i mobles. El precediren forts sorolls subterranis (al Masnou, amb tantes mines, deuria propagar-se millor) i fou perceptible a Mataró i alguns barris de Barcelona. L'escala de Mercalli consta de 12 graus, i el 6 és considerat com a fort. La de Richter és de 10 graus.

1917 - Pel Masnou es diu..., de la revista "EL MICU"

La revista "El Micu" portava de subtítol "Setmanari festiu de la Costa Llevantina", s'editava a Badalona a la segona dècada del passat segle xx. A la portada hi figurava un mico que llegia, segurament una al·legoria del del cèlebre anís *del Mono*, que es fabrica en aquella població.

Hi havia corresponsals, que signaven amb pseudònim, a diferents poblacions, com: Badalona, Montgat, el Masnou, Premià de Mar, Vilassar de Mar i Vilassar de Dalt.

Transcriurem íntegrament tot el que diu del Masnou, tot i que alguna cosa pugui encara ferir algun vilatà, però era satírica, i en aquest camp sembla que tot s'hi val.

- PER MASNOU ES DIU...

- *Que diumenge, tota la tarda, la Companyia, o sigui la colla dels apellissats de la Catequística estaven fent els ninots amunt i avall esperant a una altra Companyia del mateix gremi, de Gelida, que per cert portaven molta gana; però els de Masnou varen portar-se molt bé, perquè'ls donaren una sopa que n'hi havia per a llepar-s'en bigotis i tot. Després feren funció tan be com varen poguer. Jo no diré que ho fessin malament, però els apellissats ho pelen millor.*

- *Que quant feien la pesca es varen apagar els llums, i que hi va haver-hi un grapeig que semblava a cála Llo..s.*

- *Que hi ha un carrabiner que no pot sofrir que diguin res a la seva xicota (Doncs jo't participo que quant la trovaré li diré "morros de figa").*

- *Que la simpàtica i formosa Srta. Argemi te molts pretendents. ¿Que no veïeu que només ha de ser per un i els que quedin se l'hauran de "pa...laiar"?*

- *Que l'Isidret dels banys d'en Feliu val un imperi.*

- *Que el noi mitjà del Sr. Conde de Lavern, en el tren només fa qu'explicar-nos sopars de duro.*

- *Que la Lolita de cán (rante) la Sauri i la de cán Paxet, es veu que tenen ganes de prometre-s (que me queireis chicas).*

- *Que per la platja allà a les 9 del vespre s'hi veuen uns cuadros que ni pintats al oli es veurien millor (i això qu'es fosc).*

- *Qu'en Pepín s'ajenollà demanant perdó an els seus pares, per les malifetes que fins are els havia fet.*

- *Qu'en Pera (bel) es lo més estufat i orgullós qu'es coneix.*

- *Qu'en Sibils es d'aquells que per l'un li entra i per l'altre li surt.*

- *Qu'el noi de l'Agutzil aviat portará galóns. (sí...galóns m'has dit).*

- *Qu'en Victor de cán Doti val moltes peles.*

- *Que a la fàbrica de cán Xala hi ha molts llorus.*

- *Qu'en Xica-Pila está buscant el qui porta les noticies en El Micu, puix no pot pair qu'es digui que ses filles vagin de nits sota els garrofers i ben acompanyades.*

- *Qu'en Silveri va fugir del Masnou amb catorse mosses per a examinar-les. (No sabem lo qu'els hi haurá examinat, si moltes vegades, pobre xicot, ni sap quin pito toca).*

- *Que hi ha unes Compteses del Hivern que fan el maco amb el bastó, bo-i passejant. (Semblen gitanos contractants de gossos).*

- *Qu'en Mestres, pare, está filosofant i*

estudiant el Debe, doncs te una gran pluja d'inglesos que l'empaiten.

- *Qu'el Torero i en Fonolleda son sempre a l'Eden Concert a fer practiques de llengua amb Mademoiselles.*

- *Que la Pericona te el gos rabiós. Pobre dona está desesperada, i li diu: "fill meu, ja no podrás fer aquelles llepadetes qu'em donaven tant de gust".*

- *I que... apa siau.*

JESUS QUE TORNA

El corresponsal del Masnou, tot i el pseudònim, després es va saber qui era, Tomàs Ferrer i Sust, que en temps de la II República arribà a ser alcalde, i que per això li deien de motiu "el Micu". I, com heu vist, aleshores, tot i satíricament i a tall de conya, les anaven fotent i potser engreixant.

(continuarà)

FONTS CONSULTATS

- Arxiu Municipal del Masnou
- Fons Pere J. Bassegoda
- "Masnou". 1928. de Pere J. Bassegoda.
- Arxiu-Biblioteca Comte de Llar, de can Teixidor.
- Diari "La Vanguardia"
- Setmanari "El Micu", de Badalona, any 1917.
- Butlletins de Gent del Masnou: 127 i 152.
- Diversos escrits de Lluís Galera i Isern
- Emilia Marfà i Farreras
- Pepita Ballester, vda. de Pere Mayolas.
- Enric Omella

Turó de Sant Mateu, lloc on va tenir l'epicentre el terratrèmol del 1909. foto Joan Muray.

Cròniques

Exposició especial
**Numismàtica
singular... o exòtica**
"Monedes" de la Prehistòria, Àfrica,
Amèrica, Àsia i Europa
Quasi 5.000 anys d'història

Per Joan Muray
Vocal de Cultura

Cada any, en aquestes dates, aquesta entitat celebra la seva exposició institucional, i enguany, amb la celebració del XXV Aniversari de *Gent del Masnou*, no podia ser menys, sinó més; per això hem triat aquesta mostra de numismàtica singular o exòtica, amb "monedes" de tot el món que tinguin com a norma la seva singularitat.

A més, aquesta exposició serà la primera en el seu estil i contingut que se celebra al nostre país i, quasi segur, en altres de l'entorn. Per a ella, a més, amb la col·laboració de la *Fundació La Calàndria*, hem pogut crear un catàleg de la mostra, profusament il·lustrat i explicat, perquè quedi constància d'aquest esdeveniment.

Ara, i a causa del catàleg esmentat, només parlarem en aquesta crònica de les diferents singularitats dels apartats en què està presentada l'exposició. Són els següents:

ÈPOCA PREHISTÒRICA

En aquesta època, cada lloc utilitzava els materials que tenia més a l'abast, i els intercanviava.

Entre les peces exposades no hi ha pells, tot i que eren uns dels productes buscats per protegir-se de les inclemències del temps.

D'ÀFRICA

Les "monedes" africanes que podem veure a l'exposició són, pràcticament totes, monedes de tipus entre ornamental i religiós, .

D'AMÈRICA

De l'Amèrica precolombina tenim les monedes/arma, que tant servien com a pagament del que fos, com per a rituals religiosos, normalment de sacrificis, fins animals o humans. N'hi ha dels tres

principals imperis que regnaren abans de l'arribada dels conqueridors europeus.

L'imperi dels Inques, Asteca i Maia

D'ÀSIA

De totes les monedes asiàtiques, les més nombroses i interessants, cal destacar-les per grups, com:

De formes animals

Les quals eren, alhora que monedes, pesos. De cadascuna d'elles n'hi havia de diferent pes, com passa amb els nostres pesos de les antigues balances, i com les nostres, que totes tenen el mateix disseny, aquestes tenien el mateix animal.

Pertanyen a tres països del sud-est asiàtic, i servien per pesar i pagar alhora l'opi, aquest producte del cascalt (*Papaver somniferum*), que, tot i tenir activitat farmacològica, és més conegut pel seu ús com a droga, que es fuma barrejat amb fulles de plataner i en pipes fetes de bambú.

Entre el 1840 i 1842, fins i tot fou causa d'un enfrontament armat entre la Gran Bretanya i l'imperi de Xina.

També hi tenim, entre les monedes/pesos en forma animal, una del famós Lleó de Susa (una còpia), l'original de la qual està en un museu. Aquesta còpia és feta artesanalment i va proveïda d'un número de control. Còpies com la present foren fetes reproduir l'any 1971 pel Xa de Pèrsia amb motiu de les festes del 2.500 aniversari de la monarquia, celebrades a Persèpolis, les quals foren regalades a les personalitats assistents.

Aquesta "moneda" procedeix de Nimrud, i la seva època de datació és el segle IX aC.; Susa era una ciutat que en aquella època va tenir una esplendorosa cultura en temps dels aquemènides (actualment dins l'Iran).

De prostíbuls (o joc)

D'aquestes n'hi ha de dos països, de Formosa (actual Taiwan) i de Siam (actual Tailàndia).

Les de Formosa són de ceràmica blanca amb dibuixos de colors, i servien per pagar els serveis que es feien als famosos prostíbuls xinesos, els quals, encara a la primera meitat del segle passat, tenien fama merescuda.

La de Siam, de nacre en forma ovalada i dibuixos geomètrics a la seva part superior, servia tant per a casinos de joc com per a prostíbuls.

De moneda/document

De la Xina, de la segona meitat del segle XIX, en època totalment imperial, en tenim una que, alhora que servia de moneda, era també una mena de contracte o escriptura del que s'havia comprat. Deuria ser una cosa força important perquè se'n deixés constància escrita documentalment i en un material noble.

Amb símbols zodiacals

També d'Àsia, però del subcontinent indi, n'hi ha nou, molt petites i d'or, del segle XVII, que porten signes del seu zodíac. Són del temps de l'imperi mogol del Shah Jahan, el constructor del famós Taj Mahal.

D'EUROPA

Entre les monedes singulars europees, les de la cultura celta, en forma d'anell o la hispano/àrab quadrada.

I la del dofí d'Òbia, aleshores una ciutat i un territori, integrats dins l'àmbit de la cultura hel·lènica, actualment dins la República d'Ucraïna.

Però també n'hi podem veure una del Masnou, de forma triangular, del temps de la guerra (1936-39).

Bé, com veieu, un ampli ventall, que no sols ens mostra una faceta numismàtica, sinó també la històrica, i, no cal dir, l'etnogràfica i la religiosa.

Esperem que la visiteu i en gaudiu, ja que és, com deïem, una ocasió única a la nostra vila i al nostre país. Restarà oberta, de forma excepcional pel seu contingut i magnitud, des del 17

D'ABRIL AL 28 DE MAIG DEL 2010.

Cròniques

Crònica de la visita al monestir de Sant Jeroni de la Murtra

Per Víctor Domingo

El diumenge 7 de març ens trobarem davant del cementiri del Masnou trenta persones, i amb cotxes marxarem cap a Badalona; i enmig de la muntanya, sota la serra de Marina, vam visitar un monestir gòtic que està en procés de conservació. Vam esperar una estona el guia, Sr. Dimas, per guiar-nos pels diferents racons del monestir. Aquest any vam veure a més a més la restauració d'una volta del claustre, acabada el gener d'enguany, així com les habitacions habilitades amb mobles, pintures i objectes antics, conservats gràcies a la labor de la Fundació que cuida del lloc.

Acabada la visita d'una hora i mitja, uns quants assistents ens quedarem a la missa celebrada pel rector de Badalona, que pregà per *Gent del Masnou* amb motiu del nostre 25è aniversari.

Inicialment hi havia una antiga casa del

segle XIII, **Ça Murtra**, amb moltes terres, boscos, vinyes i horts entre Santa Coloma i Badalona, on s'establiren alguns monjos, on fundaren canònicament el monestir de **Sant Jeroni de la Vall de Betlem**, que sempre s'ha conegut per Sant Jeroni de la Murtra. Els documents escrits ens recorden que, en tomar del primer viatge, "Cristobal Colón" va pujar a saludar-hi els "Reyes Catòlicos", que s'hospedaven en el monestir. La murtra és un arbust de flors blanques

i oloroses, que en aquell temps arrelava a la comarca, dels quals es conserven dos exemplars a la porta principal i un de magnífic en forma d'arbre al pati del claustre.

És un arbust típic de l'illa de Sardenya, on, a l'Alguer, hi ha el costum de plantar una murtra al jardí quan neix un fill.

Actualment té cura del monestir el prevere de Badalona i un grup de laics que formaren la Fundació. És un espai de repòs, interreligiós i intercultural.

Arran de sòl

Per Pledebut

Una dèria del nostre temps, sobretot en certs grups, o col·lectius, com els agrada dir a molts. La moda és la moda, i mana més que una dictadura.

Aquesta dèria a què em referia és la de la **paritat**, ja que sempre tenen por de discriminar, però només en el nombre, no en altres coses, ja que a moltes, per no discriminar, per exemple immigrants, els donen facilitats de tota mena, com ara en l'idioma, que arriben a posar-los intèrprets. Quan és de lògica que quan hom va a casa d'un altre, ha d'espavilar-se a aprendre el que allà parlen, etc. En canvi, quan als mateixos llocs un català hi va i les persones que en principi representa que l'han d'atendre ho fan en una altra llengua, que a voltes entenen i a voltes no volen entendre, s'arriben fins i tot a dir que, si no els parles en la seva, la forana a casa nostra, que no et poden atendre; això quan aquest no és algú amb dret a porra o arma, que pot arribar a denunciar-te, vexar-te o pegar-te si no ho fas amb la seva, la d'aquell imperi que tant els agrada recordar.

I ara em diran que això passa poc o molt poc; doncs no, en pocs dies n'he llegit dos casos, un a l'aeroport de Girona, on la persona discriminada (catalana), veient que no se'n sortia, va parlar en anglès i aleshores, oh màgia, tot va rutilar com una seda. Un altre cas, més greu, va arribar que el d'aquí va ser col-

pejat, i un altre va arribar fins a judici.

Com veieu, per poc que t'hi fixis, per desgràcia hi ha massa casos de discriminació, i els de la dèria a la paritat i no discriminació, muts i a la gàbia. Imagineu-vos que aquests fets haguessin passat a un immigrant i els "dolents" fòssim nosaltres; quin guirigall haurien armat. Es veu que la discriminació, com tantes coses, és unidireccional.

Bé, i ara fem, després de tanta seriositat, un xic de barrila per treure'ns l'espina i acabar amb un somriure, o una riallada, que és millor, fins i tot terapèutic.

Us proposo que, a tall de distracció de tants trencacolls com hi ha al nostre món, feu un exercici de paritat; i si en sou capaços, que crec que sí, armeu-vos d'un bon diccionari i comproveu totes les "parides" que se us acudeixin, a veure si volen dir alguna cosa, així fareu treballar el magí, no fos cas que se us rovellés. A tall d'exemple, aquí teniu uns quants mots i les corresponents paritats, siguin correctes o no, això queda per a la segona fase, la del diccionari.

Són aquestes: *taula-taulo*, *espanyola-espanyeno*, *fusta-fusto*, *samarreta-samarreto*, *ploma-plomo*, *cadira-cadiro*, *bandera-bandero*, *cigala-cigalo*, *porta-porto*, etc.

Ah, em descuidava dir que, a voltes, en certs mitjans de comunicació ho no vigilen prou bé això de la paritat, o, potser segons sigui el sexe de qui ho escriu, ja els va bé la discriminació, exemple: fill de puta, mai no diuen *fill de puto*.

Apa, ja en teniu una de nova per rumiar. Bup, bup.

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Per Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com) i M. Josep R. Lucas (gràfics)

Qualitat de debò

La setmana primera d'abril diuen adéu-siau uns quants espectacles que deuran haver donat moltes alegries a menuts, adolescents i adults. Primerament, la màgia i la humanitat, el món dels contrastos vitals, dels colors i del sublim inabastable que destil·la el muntatge **Slava's Snowshow**, una fusió de... Kandinsky i Burke. No us el perdeu! Marxen el dia 3 del Teatre Coliseum! Pilotes gegants, tempestes de neu i vent, pallassos engrescats i diferents! En segon lloc, el musical **The Opera Show**, que s'acomia del Teatre Victòria de Barcelona el diumenge 4 d'abril. Molt recomanable per a les famílies amb adolescents, per gaudir plegats; hi intervenen un grapat de bons cantants operístics i ballarins. De ben segur el magnetisme del magnífic Shaun Capewell i de la felina Anabel Kutay no us deixaran indiferents; tampoc la potència vocal de, posem per cas, Kevin Greenlaw. Mozart, Delibes, Händel, etc. Tot plegat, bombons musicals amb una excel·lent posada en escena i un recolzament dansístic formidable. (www.theoperashow.com)

Teatre Kaddish ja ens va aportar força sorpreses, disbauxa i rauxa amb el seu **Cabaret Voltaire**. Ara tornen, al mateix escenari, amb l'espectacle **Manifest Groc**, que ens posarà en contacte amb les avantguardes catalanes de 1928. Fins al 25 d'abril seran al **Brossa Espai Escènic**.

Al cistell de l'abril també hi trobem la doble estrena a la **Sala Beckett** del nostre (admirat) dramaturg **Albert Mestres**. Autor habilitós i molt rítmic, poètic i filosòfic, del 6 al 20 d'abril, cada dimarts a les deu del vespre, se li representa *Un altre Wittgenstein, si us plau o L'holocaust* i, quasi simultàniament, del 7 al 27 d'abril, hi fa temporada el

seu dual *Zwdu o El dubte/Le doute/Der Zweifel*. I també hi és la nostra (estimada) dramaturga masnovina **Victoria Szpunberg** que, del 2 al 25 d'abril, puja a l'escenari del **Teatre Tantarantana** a través del seu text *La marca preferida de las hermanas Clausman*. I el jove director **Zep Santos**. A la **Sala Muntaner**, fins al dia 25, provoca amb *La Música*, de Marguerite Duras, l'enfrontament actoral de Maria Molins i Òscar Muñoz, per la dissolució de l'amor. Visiteu: www.lamusica.cat

El 7 d'abril *Còmica vida* de **Joan Lluís Bozzo** –ara dramaturg en majúscula i per encàrrec–, encapçalada interpretativament per **Pep Cruz** (per a alguns, en Monràs, en terminologia de *Ventdelplà*), una obra de pes, còmica però amb els seus moments seriosos, serà al **Teatre Poliorama** (Rambla dels Estudis, 115) fins al 16 de maig. www.perversions.com

L'actor Pep Cruz a banda de bon actor es també un molt bon cuiner.

Al cistell d'abril hi haurà també la rosa i el llibre de **Sant Jordi**. Quatre suggeriments. *Les sense ànima* de Marc Artigau (Barcelona, 1984), publicada per Onada Edicions el novembre de 2009. *Dinou* de Ferran Joanmiquel (Medinyà, 1975), Edicions 62, febrer de 2010, premi Josep Ametller de Teatre 2009 a Blanes ("Premis Recull"). Els versos enèrgics de la poetessa escènica **Mar Nicolás** (www.myspace.com/poemarlbitum), en castellà. La col·lecció de referència sobre els Països Catalans (cronologia aprox. 1975-2005) que aplega tots els camps del saber, que s'anomena **Argumenta**, en especial –perquè és la matèria que estimem més– el seu volum 6, sobre les **arts escèniques** (Editorial El Cep i la Nansa).

La punta de la llengua (12)

Per Esteve Pujol i Pons

Quan escrivim en català, trobem un signe gràfic curiós, exclusiu d'aquesta llengua: L·L

L'anomenem **ela geminada**, que vol dir ela doble o ela besonada; es tracta, doncs, d'un aplec consonàntic.

Cal dir que habitualment pronunciem moltes consonants geminades sense adonar-nos-en; per exemple, quan diem **immaculat**, o **emmarcar**, o **enmig**, o ben **mirat**, o **amb mi**, o **com molts**, o **com mosques** (m+m); o el límit, o el líder (l+l); o **innovador**, o **un nen**, o **on ningú** (n+n); o **cap punt**, o **tap pintat** (p+p); o **rec curt**, o **reg quotidià** (c+c)... O (encara que no ens ho sembli a primera vista) quan diem el **llem**, o el **lladre**, o el **llapis** (ll+ll); o **setmana** o **set mesos**, o **tot moll**, o **sant Marc**, o **sant Mateu** (m+m); o **atlàntic**, o **tot líquid**, o **pit lesionat** (l+l)... I també en paraules com **poble** (bb), **triple** (pp), **cobla** (bb), **cicle** (cc) i el Monestir de **Poblet** (bb)...

I a l'hora d'escriure la ela geminada, cal tenir en compte

que es fa així l·l; és a dir, una ela, **un punt volat** i una altra ela. Fixeu-vos-hi, **un punt volat**, no pas un punt a ran de terra! Quantes vegades en escrits, cartells, anuncis, camions i camionetes de transports... hi veiem **L·L** en comptes de **L·L**

L·L vol dir **L+punt i seguit+L**; i no és pas això el que volem dir, oi que no?

Com que és una característica de la nostra escriptura –tan discutible com totes les altres, és clar–, val la pena d'escriure-la bé. Pel·lícula, instal·lació, cel·la, goril·la, mortadel·la, col·legi, metàl·lic, tranquil·la, nul·la, ombrel·la, al·lusió, estel·lar, aquarel·la, col·lecció... I aquí escau de recordar que una **VILA** és una població com ara el Masnou; i que una **VIL·LA** és una casa de camp, una casa d'estiueig... com la **VIL·LA JOANA**.

Ei!, no porten ela geminada ni solemne ni solució, ni elaborar, ni religió

MONTSERRAT COM A REFERENT DEL CATALANISME

Per *Bernabé Dalmau*

Font: Cercle d'estudis **Jordi Pujol**
Internet 23 de febrer de 2010

Potser fóra millor parlar de Montserrat com a referent de catalanitat, per tal d'evitar que algú pugui entendre catalanisme en sentit reductiu: ideologia, àdhuc militància política, mentre que aquí es tracta de subratllar una actitud cívica màximament englobant.

Essent Montserrat una realitat eminentment religiosa pel seu caràcter de monestir i santuari, no és sobrer entrar en el tema a través d'una referència d'ara farà vint-i-cinc anys. Entre altres originalitats, la cèlebre pastoral dels bisbes catalans sobre les nostres arrels cristianes recomanava als catòlics de la resta de l'Estat de ser els primers a intentar comprendre que Catalunya és una nació. Si això no és possible –i sembla que des de Catalunya mateix alguns, a vegades, no ho facilitin–, no solament s'assecaran les arrels sinó que alguna cosa de fonamental fallarà en l'evangelització a casa nostra.

Hi ha gent que quan això s'esdevé, i ara és un d'aquests moments, afirma que "sempre ens queda

Montserrat". Més enllà de tòpics i frases boniques, és veritat que el referent cristià i català a Montserrat es manté tant o més incommovible que els mateixos turons sobre els quals el monestir i santuari està construït. Cert, passen les generacions de monjos, els abats es van succeint; però sempre subsisteix a Montserrat un reclam d'aquests valors de catalanitat que han format el nostre imaginari col·lectiu.

Per formar-lo, han calgut anys, però ara ja podem començar a parlar d'un segle de creació d'aquest punt de referència. Es comencen a complir centenaris de l'eclosió d'aquelles figures que configuraren el Montserrat modern en els seus vessants de promoció cultural i de fidelitat al país, un cop endegades les necessitats primàries de la restauració material del santuari. Com s'ha anat creant aquest referent de catalanitat, que no era una simple inèrcia històrica?

En un primer estadi, d'acord amb la cronologia mateixa dels fets, tenim el Patronatge de la Mare de Déu de Montserrat, declarat per Lleó XIII el 1881. En aquell moment el monestir com a tal comptava poc, però era el llaç

d'unió amb la tradició que havia consolidat una devoció al llarg dels segles. Foren prohoms exteriors els qui donaren a la Renaixença literària i nacional el segell religiós que trobava en Montserrat el símbol d'una elevació espiritual que calia que tingués la pàtria.

L'altre factor que consolidà Montserrat com a referent del catalanisme fou la virtut mateixa de l'estabilitat benedictina, que, més enllà de forjar l'espiritualitat del monjo, encarna els monestirs en un context humà determinat. El monestir benedictí configura el seu entorn i, reciprocament, la terra fa que cada monestir sigui inconfusible.

Però potser el que ha estat decisiu en la formació de l'esmentat imaginari col·lectiu ho trobem en l'actuació constant de la comunitat, amb les successives personalitats de cada abat, que en tot moment han sabut trobar la resposta a allò que necessitava Catalunya per damunt dels cants de sirena que constantment l'invitaven a defallir.

No és difícil endevinar que aquest paper ha estat delicat per a Montserrat mateix, però que tampoc no li ha mancat mai el suport del poble que l'ha sabut expressar quan ha

calgut. Que és potser una obra inacabada, que caldrà refer a cada nova circumstància, ho podem constatar en els nostres dies. El Montserrat que inicia la segona dècada del nou mil·lenni és ben divers del que s'ha desplegat al llarg del segle xx.

Noves necessitats, nous reptes es van presentant i demanen a Montserrat que continuï com a referent de catalanitat. No perquè hi hagi democràcia al país o perquè totes les seus del Principat siguin regides per prelats de parla catalana ja hem de suposar que s'han acabat les missions de suplència. No, les suplències acomplertes sols es constaten quan ja ha passat el temps en què calia fer-les. En el dia a dia, la situació és diferent: cal endevinar-les, cal tenir ben oberts els ulls i actuar en conseqüència. Això és el que Catalunya espera, també avui, de Montserrat. I la comunitat benedictina no renuncia a correspondre-li.

Restaurant
DURAN

laBotigadel
DURAN

Menjar per emportar · Restaurant

Àngel Guimerà, 18 · Alella · 93 555 10 45

Àngel Guimerà, 20 · Alella · 93 540 70 93

Exposicions

Fins al 16/4

BLANCDEGUIX-BLANCDENIT. "NOCTURNS". Dibuixos i pintures d'alumnes adults de l'escola Blancdeguix.

Del 17/4 al 28/5

"NUMISMÀTICA SINGULAR O EXÒTICA". "Monedes" d'Àfrica, Amèrica, Àsia i Europa. Quasi cinc mil anys d'història. Exposició institucional commemorativa dels vint-i-cinc anys de *Gent del Masnou*

Col·leccionisme

TROBADA MENSUAL D'INTERCANVI DE PLAQUES DE CAVA, PUNTS DE LLIBRE, SEGELLS, MONEDES, POSAGOTS, GOIGS, ETC.

Cada segon dimecres de mes, de 7 a 9 del vespre, al local social de Gent del Masnou.

Propera trobada: Dimecres **14 d'abril**,

Conferència-col·loqui

"L'IMPOST DE SUCCESSIONS: EL PEATGE DE LA MORT NO DESAPAREIX"

A càrrec de **Jesús Zamarreño** i **Jordi Bonet**, president i tesorer de l'ARIS, Associació per a la Reforma de l'Impost de Successions a Catalunya.

Dimarts 27 d'abril a les 18.30 al local social
Entrada lliure

Presentació Llibre

Dissabte 17 d'abril a les 19.30

Presentació del llibre: **GRACIAS A LA VIDA "4 muertes y ningún entierro"**, de **Fidel Amat**. Editorial La Tempestat.

Diumenge amb lletres

Diu. 25 d'abril a les 7 de la tarda

Vetllada artística, literària, musical...

A càrrec del **Grup Rauxa** de Gent del Masnou
ENTRADA GRATUÏTA

Curs d'iniciació a la Gaita Escocesa

Per a totes les edats i a qui pugui interessar d'aprendre aquest instrument. No són necessàries nocions de música. Mètode tradicional.

Curs trimestral; el dijous de 2/4 de 8 a 2/4 de 9.

Preu, **40€**

Socis, **25€**

Inscripcions a

Gent del Masnou,

Dr. Agell, 9

93 540 39 29

gentmas@suport.org

Horari del local social:
Feiners de 6 a 8 del vespre
Festius de 12 a 2 del migdia

L'ENDEVINALLA per V.D.R.

Per més que sóc corda,
dic veritat en declarar
que primer vinc de la mar,
i seguit he vingut de Roma

Resposta: **19 masnos**

AMICS I ANTICS ESCOLTES DEL MASNOU

9a VOLADA D'ESTELS A LA PLATJA DEL MASNOU

Diumenge 25 d'abril, de 9 del matí a 2 de la tarda.

Davant del baixador d'Ocata. Hi trobareu: Taller de construcció d'estels • Enlairada general
Xocolatada per a tots els participants

No cal inscripció. Activitat oberta a tothom.

CENTRES D'ENSENYAMENT INFANTIL
A partir de 4 mesos

El Petit Vailet i Vailets

Ens complau dirigir-nos a vosaltres per informar-vos que posem les nostres escoles infantils a la vostra disposició i perquè us volem fer saber que el nostre desig és ajudar a cuidar i educar els vostres fills.

A la vegada també, si ens ho permeteu, us comuniquem que és millor no esperar gaire a començar l'etapa dels aprenentatges infantils, ja que el període de formació d'un infant comença en el moment que neix. L'actuació de l'adult envers ell serà decisiva perquè construeixi de forma rica i plena els fonaments de la seva personalitat.

El Petit Vailet

Ventura i Gassol, 29 el Masnou
93 555 57 11

Vailets

Av. dels Cedres.10 Urb. Mar i Muntanya, Alella
(darrere el camp de futbol del Masnou)

93 555 09 00

La cuina de l'Antònia

Ingredients:

1 kg d'espínacs. 100 gr de festucs pelats.
250 gr de girgòles. 16 llagostins.
oli d'oliva, sal i pebre i vinagre de Mòdena.

Elaboració:

En una paella amb una mica d'oli, ofeguem les girgòles tallades en trossos petits. Quan ja hagin deixat tota l'aigua, hi afegim els llagostins i ho salpebrem. Les cues dels llagostins, les guardem per emplatar.

Un cop estigui tot cuit, hi tirem els festucs picats. Ho deixem tan sols uns segons i ja fora del foc, hi podem abocar un raig de vinagre de Mòdena.

Per emplatar, ens ajudarem d'un motlle d'acer rodó o quadrat. Posem els llagostins al voltant del motlle i l'acabem d'omplir amb els espínacs crus, com si es tractés d'una amanida.

Fem una emulsió amb la vinagreta ja tèbia, és a dir, la que tenim a la paella.

Desmotllem, ruixem els espínacs i decorem el plat amb l'emulsió.

La cua dels llagostins es pot fer servir per guarnir.

el cullerot

Sant Felip, 45. 93 540 97 41 el Masnou
Canonge Baranera, 75. 93 384 43 51 Badalona
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Finques Puig S L

serveis immobiliaris en general

Administració i **API**

venda de pisos, cases i rústiques.

**Propietat horitzontal
Assessoria jurídica**

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou

Tel. 93 555 10 60 / 17 61 • info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

JOAN

Flors i plantes

Navarra, 100 el Masnou 93 555 79 34
info@florsjoan.com

23 d'abril Sant Jordi
2 de maig Dia de la Mare

www.florsjoan.com

La teva floristeria a *internet*

SALA AUTOMOCIÓ

- MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
- PNEUMÀTICS
- ALINEACIONS
- AIRE CONDICIONAT

C/. Xile, 1. Tel 93 540 42 04 • El Masnou

A T

àngel tena

JOIERS

Ens hem traslladat al carrer Pere Grau 14, al costat de Mobles Vilalta

Pere Grau, 14 · El Masnou · 93 555 64 51

E S P E C I A L I S T E S E N D I A M A N T S

23 d'abril Sant Jordi

4-5 d'abril *Mones de Pasqua* 23 d'abril *Pastís de Sant Jordi*

PASTISSERIA - BOMBONERIA
miquel

Antiga Casa Pagès
Fundada l'any 1927

Pere Grau, 59 · Tel. 93 555 06 61 · El Masnou

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

PASTISSERIA DEGUSTACIÓ GRANJA

Matalí
Des de 1866

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

david
patisser

antiga Patisserie Font

93 555 34 75
Navarra, 100 · El Masnou
patisserie@davidpatisser.com
www.davidpatisser.com

MMACE02
(Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya 02)

Medalla de bronze
MMAPE03
(Millor Mestre Artesà
Patisser d'Espanya 03)

Mestre Patisser

*Tasteu el
nostre pa de
Sant Jordi
Un pa amb
gust de Diada*